

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY PAŁECZNICA

**Powiat Proszowice
Województwo Małopolskie**

USTALENIA

PODSTAWY POLITYKI PRZESTRZENNEJ GMINY I KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Wprowadzenie

Niniejsze opracowanie przedstawia ustalenia Studium Uwarunkowań i Kierunków zagospodarowania Przestrzennego Gminy Pałecznicza. Opracowanie to ma formę koncepcji strategii przestrzennego zagospodarowania gminy Pałecznicza. Jego integralną częścią jest opracowana wcześniej Diagnoza, w której zawarte zostały elementy uwarunkowań rozwojowych gminy.

Opracowanie zawiera następujące główne części:

- Wizję przyszłości gminy
- Strategiczne cele i kierunki rozwoju
- Kierunki zagospodarowania przestrzennego

„Wizja przyszłości gminy” przedstawia perspektywiczny obraz gminy, w którym wyrażone zostały aspiracje Władz Gminy umotywowane istniejącymi szerokimi uwarunkowaniami.

„Cele rozwoju” przedstawiają strategiczne cele i priorytety rozwoju.

„Kierunki zagospodarowania przestrzennego” przedstawiają rozwinięcie określonych wcześniej celów rozwoju, poprzez przedłożone propozycje dotyczące określonego zagospodarowania konkretnych obszarów. Uzupełnieniem tej części opracowania są przedstawione Karty Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego.

Ustalenia Studium zostały ponadto przedstawione na rysunku.

Wizja przyszłości gminy

Podstawą nakreślenia wizji przyszłości gminy Pałecznicza są wyniki analiz i studiów, przedstawione w Diagnozie stanu, w tym zidentyfikowane uwarunkowania rozwojowe i problemy zagospodarowania przestrzennego, jak również uwagi zgłaszane w trakcie odbytych w gminie spotkań.

Wizja przyszłości gminy Pałecznicza przedstawia w długim okresie czasu gminę jako:

- Gminę pozostającą niewielką ludnościowo
- Gminę stałej poprawy warunków życia mieszkańców
- Gminę dbającą o czystość środowiska przyrodniczego
- Gminę włączającą się w procesy restrukturyzacji wsi i rolnictwa, oraz rozwoju wielofunkcyjnego.

Na tym tle miejscowość Pałecznicza przedstawia się jako wieś wykazująca tendencje rozwojowe i wzmacniające pozycję tego ośrodka jako lokalnego centrum usługowego gminy i największego ośrodka mieszkaniowego.

Osiąganie stanu określanego jak wyżej, wynikać będzie z wykorzystania sprzyjających warunków jakie tworzą:

- Stosunkowo czyste środowisko i obszar występowania cennych zbiorowisk roślin, w tym objęcie niemal całego obszaru gminy zasięgiem występowania wód podziemnych wymagających ochrony i przez to z natury rzeczy ograniczających użytkowanie terenu mogące pogorszyć stan środowiska
- Występowanie wysokiej jakości gleb i dobrych warunków naturalnych dla rozwoju działalności rolniczej i związanych z przetwórstwem rolnym, w tym także z uwagi na korzystne położenie geograficzne w stosunkowo bliskiej odległości dużych miast i chłonnych rynków zbytu
- Rolnictwo gminy oparte na małych gospodarstwach i ekstensywnych formach działalności, a przez to sprzyjające rozwojowi agroturystyki, w tym także przez położenie gminy poza układem dróg krajowych i wojewódzkich.

Jednakże koniecznością będzie **pokonywanie istniejących ograniczeń rozwojowych**, w tym poprzez podejmowane działania naprawcze, modernizacyjne i restrukturyzujące, skierowane na między innymi takie zjawiska jak:

- Braki w infrastrukturze technicznej, w tym: braki w systemie wodno-kanalizacyjnym (zagrożenia wód podziemnych), gospodarce odpadami (dzikie wysypiska śmieci), zaopatrzeniu w ciepło (niska emisja).
- Braki w usługach publicznych (sale gimnastyczne przy szkołach i zaplecze przyszkolne, w tym: stołówki, świetlice).
- Bardzo niska lesistość gminy i zagrożenia erozją gruntów
- Brak pozarolniczych miejsc pracy i organizacji wspierania procesów restrukturyzacji wsi i rolnictwa (np.: w zakresie promocji rolnictwa ekologicznego lub agroturystyki).
- Brak infrastruktury turystycznej.

Zarysowana powyżej wizja przyszłości gminy Pałecznica, pozwala wskazać niezbędne sposoby dochodzenia do zamierzonych rezultatów, w tym na:

- Strategiczne cele i kierunki rozwoju , oraz
- Kierunki zagospodarowania przestrzennego.

II. Strategiczne cele i kierunki rozwoju

Generalny Cel Strategiczny

Generalny Cel Strategiczny rozwoju przestrzennego gminy Pałecznica, w perspektywie 15-20 lat, określa się jako:

Dążenie do wzmocnienia stabilizacji demograficznej i utrzymywania pożądanego poziomu życia mieszkańców, oraz ochrony walorów środowiskowych gminy

Realizacja celu strategicznego jest uwarunkowana podjęciem działań w następujących priorytetowych strategicznych kierunkach:

Kierunek 1 : Ugruntowanie podstaw ekonomicznych bytu mieszkańców poprzez właściwą organizację przekształceń w sferze gospodarczej;

Kierunek 2 : Poprawa jakości życia mieszkańców gminy, umożliwiająca właściwe funkcjonowanie społeczeństwa i gospodarki oraz sprzyjająca wzrostowi atrakcyjności gminy jako miejsca mieszkania, pracy, wypoczynku i inwestowania;

Kierunek 3 : Utrzymanie ładu przestrzennego oraz wysokiej jakości i atrakcyjności środowiska przyrodniczego i kulturowego, co stwarza podstawy do trwałej kontynuacji procesów rozwojowych bez naruszania równowagi pomiędzy poszczególnymi składowymi.

Priorytety i strategiczne cele rozwoju

Na poszczególnych priorytetowych kierunkach, strategicznymi celami będą:

kierunek 1 – w sferze gospodarczej:

1a - rolnictwo

- Rozwój gospodarstw rolnych specjalistycznych, w tym opartych na restrukturyzacji rolnictwa i rozwijaniu działalności w kierunku proekologicznym (rolnictwo ekologiczne)
- Rozwój przetwórstwa rolno-spożywczego, magazynowania i konfekcjonowania produktów rolnych oraz usług dla rolnictwa

1b – turystyka

- Rozwój funkcji wyspecjalizowanych funkcji rekreacyjnych, w tym letniskowych i agroturystyki w oparciu o restrukturyzowane rolnictwo gminy (Bidziny, Niezwojowice, Pamięcice, Solcza, Sudółek /przy lesie, stawy/, Winiary)

1c – leśnictwo

- Rozwój działalności opartych na zalesieniach znacznych obszarów gminy i rozwoju gospodarki leśnej

1d – budownictwo

- Wspieranie rozwoju budownictwa mieszkaniowego na obszarze całej gminy, poprzez wyznaczenie terenów pod zabudowę, w tym z preferencjami dla rozwoju budownictwa mieszkaniowego w Pałeczniczy
- Wspieranie rozwoju budownictwa rekreacyjnego, przez wyznaczenie i przygotowanie terenów pod zabudowę

1e –wytwórczość, przemysł, składy i inne

- Wspieranie koncentracji działalności gospodarczej w wyznaczonych dla tego celu miejscach rozwoju inwestycji, w tym szczególnie działalności uciążliwych (Gruszów)
- Wspieranie dla rozwoju działalności gospodarczej, poprzez regenerację i wykorzystanie terenów i obiektów opuszczonych lub nieużytkowanych optymalnie, w tym baz SKR i składów (Pałecznicza, Pieczonogi, Czuszów, Niezwojowice)

kierunek 2 – infrastruktura społeczna i techniczna:

- Modernizacja na całym obszarze gminy dróg istniejących, w tym z uwzględnieniem rowów odwadniających i poboczy
- Poprawa drożności głównej osi komunikacyjnej na kierunku Rosiejów-Proszowice (droga powiatowa nr 15768)
- Budowa drogi w relacji: Pałecznicza - Zielona
- Budowa systemów zaopatrzenia w wodę i odprowadzenia ścieków (kanalizacja), obejmujących wszystkie miejscowości gminy
- Modernizacja kotłowni opalanych paliwem stałym
- Wspieranie rozwoju usług dla mieszkańców gminy, w oparciu o koncentrację zabudowy w miejscowości gminnej, –Pałecznicza.

kierunek 3 – ład przestrzenny oraz jakość środowiska przyrodniczego i kulturowego, trwałość i zrównoważony rozwój:

- Konserwacja krajobrazu i ochrona przyrody (ochrona środowiska)
- Programowane zalesienia gleb słabych, osuwisk i zagrożonych erozją (szczególnie w środkowej części gminy)
- Ochrona wód podziemnych (w tym Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 409), w tym likwidacja źródeł zagrożeń
- Likwidacja dzikich wysypisk i rekultywacja terenu.

III. Kierunki zagospodarowania przestrzennego

Kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy stanowią rozwinięcie określonych wcześniej celów rozwoju gminy. Zgodnie z obowiązującymi wymaganiami prawnymi, stanowią one odniesienia do takich zagadnień jak:

1. Obszary i obiekty objęte lub wskazane do objęcia ochroną
2. Lokalne wartości zasobów środowiska przyrodniczego i zagrożenia środowiskowe
3. Obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej, w tym wyłączone z zabudowy
4. Obszary zabudowane, w tym wymagające rehabilitacji i przekształceń
5. Obszary przeznaczone do zainwestowania, w tym pod zabudowę mieszkaniową
6. Kierunki rozwoju komunikacji i infrastruktury technicznej
7. Obszary dla których obowiązkowo przewidywane jest sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego
8. Obszary realizacji zadań i programów

1. Obszary i obiekty objęte lub wskazane do objęcia ochroną

1.1 Ochrona środowiska przyrodniczego

Ustawa z dnia 31 stycznia 1980 r. o ochronie i kształtowaniu środowiska (Dz.U. z 1994 r. , nr 49 poz. 196 z późniejszymi zmianami)

1.1.1 Obszary objęte ochroną:

- Miechowsko-Działoszycki Obszar Chronionego Krajobrazu (OCK); - północno-wschodnia część gminy przylega do OCK ustanowiony Rozporządzeniem Nr 12/95 Wojewody Kieleckiego z dnia 29 września 1995 r. (Dz.U. nr 21 z 06.11.1995 r.)
- Pomniki przyrody ożywionej:
 - Lelowice-Kolonia nr 13 (lipa drobnolistna, nr ew.085)
 - Lelowice-Kolonia nr 46 (2 lipy drobnolistne, nr ew. 086).

Wszelkie prace na obiektach podlegających ochronie i w ich otoczeniu, należy uzgadniać z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

1.1.2 Obszary i obiekty wskazane do objęcia ochroną:

- Strefa ochrony wód podziemnych (Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 409), obejmująca niemal obszar całej gminy, w tym znaczna część gminy wymaga szczególnej ochrony (środkowa część gminy); -z zakazem lokalizowania: wysypisk odpadów i wylewisk nieczystości, grzebania zwierząt, odprowadzania ścieków do gruntu, lokalizowania ferm przemysłowego chowu zwierząt, itp. Działalności stwarzających zagrożenia dla czystości wód podziemnych
- Naturalne murawy kserotermiczne i wielogatunkowe zarośla krzewiaste, z występowaniem rzadkich gatunków roślin, stanowiące ostoje zwierząt; - z zakazem ich niszczenia
- Ciągi ekologiczne związane z dolinami rzek i cieków, przede wszystkim regionalnego korytarza ekologicznego wzdłuż rzeki Małoszówki (dopływ Nidzicy), umożliwiające zachowanie niezbędnych powiązań przyrodniczych; - z zakazem zagospodarowywania tych ciągów, przerywania powiązań przyrodniczych i pogarszania warunków siedliskowych
- Blisko 80 % powierzchni gminy Pałecznicza zajmują gleby o najwyższej jakości i podlegające ustawowo ochronie; - z zakazem przeznaczania na cele nierolne i nieleśne bez wyraźnego uzasadnienia realizacją celów publicznych.

1.2 Ochrona środowiska kulturowego

Ustawa o ochronie dóbr kultury i muzeach z dnia 15 lutego 1962 r. (Dz.U. nr 10 poz. 48 z późniejszymi zmianami)

1.2.1 Obszary objęte ochroną

Obiekty prawnie chronione w miejscowościach:

- **Czuszów**
 1. Kapliczka, drewniana, XIX w. (obiekt zabytkowy nie istnieje, a w jego miejscu wzniesiona nowa kapliczka)
- **Lelowice-Kolonia**
 2. Dwór, drewniany, 2 połowa XVIII w., przebudowa dachu w 1920 r.
- **Nadzów**
 3. Zespół dworski, wpisany do rejestru zabytków, nr 1047
 - a) Dwór, murowany, 1825 r., według projektu Sebastiana Sierakowskiego, przebudowany w końcu XIX w.
 - b) Park, XVIII w.
- **Pałecznicza**
 4. Zespół Kościoła Parafialnego pod wezwaniem św. Jakuba Apostoła

- a) Kościół, murowany z początku XIV w., przebudowywany i restaurowany w końcu XVII w., rozbudowany w 1 połowie XIX w.
- b) Ogrodzenie, murowane z żelazną bramą, 1 połowa XIX w.
- c) Plebania, murowana, początek XX w.
- 5. Szkoła powszechna, murowana, po 1920 r. (brak karty ewidencyjnej)
- 6. Dom nr 26, drewniany, początek XX w. (brak karty ewidencyjnej)
- 7. Zabytkowe kurchany w Pałeczniczy Organach (razem 4, - osobno po dwa kurchany -, wpis do rejestru zabytków pod numerami 58/I/59/II – oznaczenie na rysunku Ustaleń Studium pod nr 1 i 64/I/59/II - oznaczenie na rysunku Ustaleń Studium pod nr 2).

- **Pieczonogi**

- 8. Zespół Willi
 - a) Willa, murowana, początek XX w.
 - b) Stodoła z lodownią, murowano-drewniana, 2 połowa XIX w. (obiekt rozebrany)
 - c) Park, XIX w.

Wszelkie prace podejmowane przy obiektach wymienionych powyżej i prace prowadzone w ich sąsiedztwie i bezpośrednim otoczeniu, wymagają uzgodnienia z Małopolskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków w Krakowie – w myśl art. 4 ust. 1 i 3; art. 5 ust. 1-12; art. 27 ust. 1-4 ustawy z dnia 15 lutego 1962 r. o ochronie dóbr kultury (Dz. U. Nr 10, poz. 48, z 1962; Nr 38, poz. 173 z 1983 r.; Nr 35, poz. 192, z 1989 r.; Nr 34, poz. 198, z 1990 r.; Nr 56, poz. 322, z 1990 r.; Nr 106, poz. 496, z 1996 r.; Nr 5, poz. 24, z 1997 r.; Nr 88, poz. 554, z 1997 r.; Nr 115, poz. 741, z 1997 r.; Nr 106, poz. 668, z 1998 r.; Nr 98, poz. 1105, z 1999 r.)

1.2.2 Obszary i obiekty wskazane do objęcia ochroną

Na terenie gminy Pałecznica jest **postulowane wpisanie do rejestru zabytków** następujących obiektów:

1. Lelowice-Kolonia, Dwór
2. Pałecznica, Zespół kościoła parafialnego p.w. św. Jakuba Apostoła
3. Pałecznica, Stanowisko archeologiczne wielokulturowe
4. Pieczonogi, Zespół willi (tzw. dworku)

Ponadto, dużą uwagę należy poświęcić zanikającym już założeniom parkowym. Wszelkie prace pielęgnacyjne w parkach jak: cięcia sanitarne drzew, nasadzenia winny być opiniowane przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Krakowie, celem zachowania właściwych cech stylistycznych tych parków. Parki winny mieć opracowane szczegółowe projekty rewaloryzacji zieleni. Na szczególną uwagę zasługuje tutaj założenie parkowe w Nadzowie.

Wymienione powyżej stanowisko archeologiczne w Pałeczniczy, podobnie jak pozostałe stanowiska objęte strefą ochrony archeologicznej biernej. Jednakże ze względu na jego charakter należy rozważyć możliwość wpisu tegoż stanowiska do rejestru zabytków archeologicznych.

Lokalne wartości zasobów środowiska przyrodniczego i zagrożenia środowiskowe

Ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. nr 27 poz. 96 z późniejszymi zmianami)

Ustawa z dnia 31 stycznia 1980 r. o ochronie i kształtowaniu środowiska (Dz.U. z 1994 r. nr 49 poz. 196 z późniejszymi zmianami)

Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz.U. nr 101, poz. 444)

Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U. nr 16, poz. 78)

2.1 Lokalne wartości zasobów środowiska przyrodniczego

2.1.1 Zasoby wód podziemnych:

Gmina Pałecznicza zajmuje obszar położony w południowo-wschodniej części Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 409 (Niecka Miechowska). Z uwagi na budowę geologiczną terenu, znaczna część obszaru gminy Pałecznicza jest położona w strefie najwyższej i wysokiej ochrony wód. Szczególna podatność na zanieczyszczenia zbiornika stwarza ograniczenia dla działalności mogących prowadzić do przenikania do gruntu zanieczyszczeń związanych z działalnością człowieka. Powyższe uwarunkowania stwarzają **ograniczenia lokalizacyjne na obszarze całej gminy (w tym szczególnie w sołectwach: Pałecznicza, Solcza, Niezwojowice, Winiary, Bolów, Łaszów, Nadzów, Sudolek, Pamięcice), oraz narzucają konieczność likwidacji źródeł zagrożeń jakie tworzą istniejące w tej strefie lokalizacje uciążliwe dla środowiska (składowiska odpadów, ubojnie, ферmy hodowlane, itp.).**

W pierwszej kolejności należy dążyć do zneutralizowania lub likwidacji już zidentyfikowanych źródeł zagrożeń wód podziemnych (patrz: Rysunek Ustaleń Studium).

2.1.2 Zasoby wód powierzchniowych:

Obszar gminy Pałecznicza jest zasilany przez prawobrzeżne dopływy rzeki Nidzicy – lewobrzeżny dopływ rzeki Wisły, oraz dopływy rzeki Sieklec, będącej

prawobrzeżnym dopływem rzeki Szreniawy. Rzeki prowadzą wody czystości pozaklasowej, co jest spowodowane przede wszystkim ich funkcją jako odbiorników ścieków.

Na obszarze gminy brak jest dużych zbiorników wód powierzchniowych.

Zły stan czystości wód narzuca konieczność kontynuowania działań dla dalszej poprawy czystości wód i likwidacji źródeł zagrożeń jakie stwarza dla środowiska gospodarka wodno-ściekowa na obszarze gminy.

2.1.3 Zasoby glebowe:

Na około 80 % powierzchni gminy występują gleby o najwyższej przydatności rolniczej, zaliczane do wytworzonych z lessów czarnoziemów właściwych, czarnoziemów zdegradowanych, gleb brunatnych oraz powstałych z mad i czarnych ziem. Charakteryzują się one wysoką zawartością próchnicy i dużą miąższością poziomu próchnicznego, odczynem zbliżonym do obojętnego oraz właściwymi stosunkami wodnymi.

Istniejące zasoby glebowe stwarzają bardzo korzystne warunki dla rozwoju rolnictwa, ale pod warunkami ograniczającymi zagrożenia środowiskowe.

Biorąc pod uwagę, że prawie cały obszar gminy pokrywają grunty wrażliwe na zmiany wilgotnościowe, wykazujące się znaczną podatnością na spłukiwanie i występowanie miejscami opadania i tworzenia się zapadlisk; - istniejące uwarunkowania tworzą ograniczenia dla rozwoju budownictwa i zagospodarowania przestrzennego. **Ograniczenia dotyczą przeznaczenia gruntów wysokich klas na cele nierolnicze, w tym przede wszystkim pod zabudowę.**

2.1.4 Surowców naturalnych:

Na obszarze gminy Pałecznicza brak jest surowców mineralnych, które mogły by być eksploatowane na skalę przemysłową i miały większe znaczenie gospodarcze dla rozwoju ekonomicznego gminy.

2.1.5 Zasoby lasów:

Na obszarze gminy Pałecznicza lasy zajmują niewielką powierzchnię i są rozproszone, co sprawia, że ich znaczenie ekologiczne jest znikome. Biorąc pod uwagę występujące na obszarze gminy zagrożenia erozyjne gleby, oraz korzystne znaczenie lasów dla funkcjonowania środowiska przyrodniczego, **należałoby zwiększyć powierzchnię lasów oraz zadrzewień i zakrzewień śródpolnych.**

2.2 Lokalne zagrożenia środowiska przyrodniczego

Lokalne zagrożenia środowiska przyrodniczego wynikają z występowania takich zjawisk jak:

- Intensyfikacja produkcji rolnej lub podejmowanie innej działalności gospodarczej intensywnie oddziałującej na środowisko lub występowanie niezorganizowanych wysypisk śmieci (dzikie składowiska), będzie mogło prowadzić do pogarszania jakości środowiska gminy, w tym pogarszania jakości wód podziemnych, tworząc poważne zagrożenie dla Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 409, który swym zasięgiem obejmuje prawie cały obszar gminy;
- Brak zadrzewień oraz niewłaściwa gospodarka rolna na terenach o urozmaiconej rzeźbie terenu (istotny jest tutaj między innymi kierunek orki na stokach o nachyleniu powyżej 5%), mogą pogłębiać występującą erozję gleb i ich degradację;
- Brak zorganizowanej gospodarki wodno-ściekowej (ścieki komunalne) będzie tworzył zagrożenia dla czystości wód powierzchniowych i podziemnych, tym samym pogarszając warunki zdrowotne mieszkańców.

3. Obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej, w tym wyłączone z zabudowy

Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U. nr 16 poz. 78)

Rolnicza przestrzeń produkcyjna gminy Pałecznicza charakteryzuje się relatywnie bardzo dobrymi warunkami przyrodniczymi, podkreślającymi rolniczy charakter gminy. Ponad 90% powierzchni gruntów ornych jest sklasyfikowanych w przedziale I-IIIb, a przeważająca ilość użytków zielonych jest w klasach II i IV. Jakość gleb jest głównym czynnikiem warunkującym rozwój gospodarki rolnej w gminie Pałecznicza.

W profilu produkcji rolnej dominują zboża (pszenica, jęczmień), ziemniaki i rośliny przemysłowe. Uzyskiwane plony są relatywnie wysokie (35-40q/ha). Także pod względem obsady zwierząt gospodarskich, gminę charakteryzują wysokie wskaźniki (ponad 80,0 Sztuk Dużych/100ha).

Produkcja rolnicza jest realizowana przede wszystkim w indywidualnych gospodarstwach rolnych, a średnia powierzchnia gospodarstwa wynosi około 6,0 ha. Rozdrobnienie gospodarstw w gminie Pałecznicza spowodowało, że produkcja rolna została ukierunkowana na produkcję zwierzęcą. Przy stosunkowo niskim udziale łąk i pastwisk w strukturze użytków rolnych gminy (6,3%), znacznie powiększona została uprawa roślin pastewnych na gruntach ornych.

Biorąc pod uwagę istniejące uwarunkowania rozwoju rolnictwa gminy, strategicznymi kierunkami przekształceń wsi i rolnictwa gminy powinno być:

- **Powstrzymanie procesów degradacji gleb, w tym poprzez programowane zalesienia i zadrzewienia,**
- **Wyłączenie z produkcji rolnej terenów o warunkach niekorzystnych dla rozwoju rolnictwa (tereny o dużym nachyleniu i utrudnionych warunkach produkcyjnych oraz zagrożonych degradacją gleb), w tym poprzez zalesienia tych terenów,**
- **Rozwój takich form rolnictwa, które nie będą tworzyły zagrożeń dla środowiska przyrodniczego, w tym poprzez rozwijanie różnych form rolnictwa ekologicznego oraz agroturystyki**
- **Rozwój działalności nierolniczych (wielofunkcyjny rozwój wsi), opartych na istniejącym potencjale walorów środowiska przyrodniczego i krajobrazu (turystyka, rekreacja), oraz potencjale ludzkim (rękodzieło, działalności pracochłonne), oraz przy wykorzystaniu istniejącego dobrego wyposażenia w budynki gospodarcze,**
- **Rozwój wyposażenia wsi w infrastrukturę techniczną, podnoszącą bezpieczeństwo ekologiczne gminy i jej atrakcyjność dla mieszkańców i turystów,**
- **Wyłączenie z zabudowy gruntów klas chronionych, w tym szczególnie gruntów ornych klas I-III, oraz przeciwdziałanie rozpraszaniu zabudowy, w tym szczególnie na obszarze w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GPZ- nr 409), dla którego powinny zostać ustalone lokalne zasady nawożenia gleb i stosowania środków ochrony roślin (zagrożenia skażenia wód podziemnych)**
- **Wyłączenie z zabudowy i składowania odpadów ciągów ekologicznych, które powinny pozostać terenami otwartymi, z zachowaniem roślinności łąkowej bez wzbogacania gleb środkami chemicznymi, oraz chronionymi przed przekształceniami użytków zielonych na grunty rolne.**

4. Obszary zabudowane, w tym wymagające rehabilitacji i przekształceń

Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. nr 89 poz. 415)

Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. prawo budowlane (Dz.U. nr 89 poz. 414)

4.1 Obszary zabudowane

Obszary zabudowy mieszkaniowej tworzą układy rozwijające się głównie wzdłuż dróg.

W ukształtowanych obszarach zabudowy mieszkaniowej podstawowymi kierunkami działań będą:

- modernizacja zabudowy, w tym poprzez poprawę wyposażenia w infrastrukturę techniczną, szczególnie w zakresie gospodarki wodno-ściekowej
- uzupełnienia zabudowy, w tym poprawa jakości tworzonej architektury w kierunku ograniczenia jej bezstylowości degradującej krajobraz i w nawiązaniu do form tradycyjnych i harmonizujących z krajobrazem,
- poprawa stanu technicznego dróg, w tym mostów na potokach, z uwzględnieniem ruchu pieszego i rowerowego, oraz charakteru miejscowości.

Obszary zabudowane, obejmują obszary istniejącej ukształtowanej zabudowy mieszkaniowej i całość pozostałego zainwestowania terenu. Realizacja przedstawionych powyżej głównych kierunków działania w tych obszarach obejmuje: adaptację istniejącego zainwestowania, jak również jego modernizację oraz realizację nowej zabudowy uzupełniającej. **Szczególnie pożądanym i dopuszczalnym jest wprowadzanie do istniejących układów zabudowy na obszarze całej gminy, - nowej zabudowy uzupełniającej.** Zabudowa uzupełniająca jest rozumiana jako uzupełnienie luk budowlanych w istniejących układach zabudowy miejscowości w taki sposób, który nie zmienia ich istniejącej struktury przestrzennej i nie tworzy nowych, odrębnych jednostek. Realizacja nowej zabudowy na powyższych zasadach, odpowiada potrzebom racjonalizacji wykorzystania istniejącej infrastruktury technicznej i kształtowania zespołów zwartej zabudowy w obrębie istniejących układów zabudowy. Ten kierunek działania ma priorytetowe znaczenie w realizacji nowej zabudowy, gdyż przeciwstawia się powszechnym tendencjom do rozpraszania zabudowy i w konsekwencji niepotrzebnego zwiększania oddziaływania czynników antropogenicznych na środowisko.

Zgodnie z powyższym, dla obszarów ukształtowanej zabudowy zasadniczo nie przewiduje się sporządzenia planów miejscowych. Wyjątek stanowią tereny wskazane w niniejszym Studium, dla których opracowanie planów miejscowych traktowane jest jako obowiązkowe. Odstępstwo to wynika z dostrzeganej konieczności interwencji władz gminy w tych obszarach, w których są szczególne zagrożenia dla ładu przestrzennego i realizacji strategicznych celów i priorytetów rozwoju gminy.

Obszary wymagające rehabilitacji i przekształceń

Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. nr 89 poz. 415)

Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. prawo budowlane (Dz.U. nr 89 poz.414)

Obszary rehabilitacji

Jako obszary wymagające rehabilitacji przede wszystkim pod kątem ochrony istniejących wartości kulturowych i przeciwdziałaniu ich degradacji, oraz porządkowania istniejącego zagospodarowania, uznaje się:

- Miejscowość Pałecznicza, z podkreśleniem jej roli jako centrum gminnego. Dla miejscowości tej powinny zostać sporządzone miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, które określą szczegółowy zakres i charakter przekształceń.

4.2.2 Obszary przekształceń

Jako obszary wymagające przekształceń pod kątem realizacji nowej zabudowy i porządkowania zagospodarowania, uznaje się przede wszystkim miejscowość gminną – Pałecznicę. Działania obejmują w tym zakresie między innymi: rozwój budownictwa komunalnego, oraz tereny zorganizowanego budownictwa jednorodzinnego indywidualnego, a także inwestycje o charakterze publicznym. Realizacja nowej zabudowy, przede wszystkim na zasadzie kontynuacji i uzupełniania istniejących zgrupowań budynków i kształtowania zespołów tworzących układy harmonijne ze środowiskiem.

Obszary przeznaczone do zainwestowania

Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. nr 89 poz. 415)

Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. prawo budowlane (Dz.U. nr 89 poz.414)

5.1 Rozwój zabudowy mieszkaniowej

5.1.1 Rozwój budownictwa mieszkaniowego

Biorąc pod uwagę wielkość gminy, oraz notowany spadek liczby mieszkańców, wydaje się że w najbliższych latach nie powinien istnieć w gminie problem wyznaczenia nowych znaczących powierzchniowo terenów pod rozwój budownictwa mieszkaniowego.

Biorąc pod uwagę ogólne tendencje w przekształcaniach obszarów wiejskich, należy łączyć możliwość realizacji budownictwa indywidualnego, przede wszystkim z:

- **wykształceniem miejscowości Pałecznicza jako wielofunkcyjnego ośrodka mieszkaniowo-usługowego, w którym byłyby także możliwości realizacji form budownictwa zorganizowanego społecznego, oraz**
- potencjalnym rozwojem budownictwa mieszkaniowego w istniejących już układach zabudowy wsi, na zasadzie uzupełnień i kontynuacji istniejących układów wzdłuż dróg.

Niekorzystne lokalizacje budownictwa mieszkaniowego obejmują głównie dna dolin rzecznych (ryzyko powodzi i płytkie wody gruntowe), strome stoki lessowe powyżej 12% nachylenia i wąwozy (osuwiska). Preferencje lokalizacyjne dla łagodnych zboczy o ekspozycji południowej.

5.1.2 Rozwój budownictwa letniskowego

Na obszarze całej gminy proponuje się rozwój agroturystyki, w tym adaptacji istniejącej zabudowy na cele rekreacyjne.

Zabudowa letniskowa i rekreacyjna powinna być realizowana przede wszystkim na zasadzie adaptacji zabudowy i jej uzupełnień oraz wypełniania luk w zabudowie, z niezbędnym uwzględnieniem potrzeby i kształtowania krajobrazu. Budownictwo letniskowe w innych formach powinno tworzyć zespoły zorganizowane i spełniające wymagania minimalizacji oddziaływania na środowisko.

Zorganizowane formy budownictwa letniskowego, powinny tworzyć w miarę możliwości zwarte zespoły zabudowy, realizowane tak aby mogły one służyć jednocześnie turystom jak i stałym mieszkańcom gminy.

5.2 Rozwój usług

Rozwój usług ogólnospołecznych na obszarze gminy powinien zmierzać do ich koncentracji i w ten sposób poprawy ich dostępności dla mieszkańców gminy.

Z tego względu **preferowane powinny być lokalizacje w miejscowości gminnej –Pałeczniczy.**

Z uwagi na stosunkowo niewielką liczbę mieszkańców gminy, obok usług stałych, powinny rozwijać się usługi w formie objazdowej i dojazdach do ośrodków zapewniających ekonomiczną efektywność i możliwość uzyskania wyższej jakości.

Biorąc pod uwagę potencjalne możliwości rozwoju letniskowego i rekreacyjnego, przy lokalizacji urządzeń turystycznych należy kierować się

zasadą koncentracji urządzeń turystycznych, tak aby tworzyć atrakcyjne centra obsługi turystów, o kontrolowanym ich oddziaływaniu na środowisko przyrodnicze.

5.3 Rozwój wytwórczości

Ze względu na rolniczy charakter gminy i potrzebę kształtowania wsi wielofunkcyjnej, niezbędnym jest wspieranie obok innych form działalności gospodarczej opartej na lokalnych wartościach i wewnętrznych siłach gminy, także rozwoju przetwórstwa rolno-spożywczego.

Tereny wyznaczone w celu realizacji funkcji wytwórczych, składowych lub transportowych, nie powinny zmniejszać możliwości rozwoju innych funkcji (np. turystyki) i pogarszać warunki życia mieszkańców. Niezbędnym warunkiem realizacji tego rodzaju przedsięwzięć powinna być ochrona krajobrazu i jego celowe kształtowanie ukierunkowane na podnoszenie atrakcyjności turystycznej gminy i ochronę istniejących wartości przyrodniczych i kulturowych. Priorytet będą miały lokalizacje oparte na wykorzystaniu terenów niepełnowartościowych lub zdegradowanych (nieużytki gospodarcze) i położonych w rejonach już istniejących funkcji wytwórczych. Proponowane lokalizacje obejmują tereny przekształceń zabudowy istniejącej, jak i tereny potencjalne do zabudowy.

Rozwój terenów zielonych

Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz.U. nr 101, poz. 444)

Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U. nr 16, poz. 78)

5.4.1 Dolesienia i zadrzewienia śródpolne

Proponuje się dolesienia i zadrzewienia śródpolne, realizowane w pierwszej kolejności w terenach wskazanych do objęcia zalesieniami, w taki sposób aby tworzyły one system powiązanych z sobą terenów zielonych, wzmacniających niezbędne powiązania ekologiczne. **Dolesienia i zadrzewienia powinny w pierwszej kolejności obejmować:**

- **ciągi wzdłuż dróg, oraz**
- **grunty stanowiące użytki rolne o najniższej przydatności produkcyjnej, w tym przede wszystkim oznaczone w ewidencji gruntów jako nieużytki oraz użytki rolne klasy VI i V, oraz**
- **tereny osuwiskowe, strome stoki, zbocza, urwiska (tereny o nachyleniu powyżej 12%) i zapadliska.**

Ze względu na istniejące zagrożenia wód podziemnych, **szczególnie w centralnej części gminy** (patrz Rysunek Ustaleń Studium: -Obszar Najwyższej Ochrony Wód Podziemnych- ONO), priorytetem powinny być planowe zalesienia i zadrzewienia realizowane na tym właśnie obszarze. Tereny do zadrzewień i zalesień wskazane na rysunku Ustaleń Studium określają potencjalny obszar tego rodzaju działań. Szczegółowe wskazanie gruntów przeznaczonych do zalesienia określa miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.

5.4.2 Zieleń przydrożna

Niezbędnym jest zwiększenie zadrzewień przydrożnych, między innymi ze względów na ich działanie wiatrochronne i zapobiegające zamieciom śnieżnym.

5.4.3 Zieleń parkowa

Istniejące układy zabudowy powinny być porządkowane z uwzględnieniem niezbędnych zadrzewień, w tym o charakterze zieleni parkowej. Dotyczy to także poprawy wyglądu miejscowości gminnej - Pałeczniczy.

5.5 Wymagania w zakresie realizacji zadań obrony cywilnej

Należy uwzględnić realizację zadań obrony cywilnej, takich jak:

1. W budynkach przemysłowych, usługowych, użyteczności publicznej, planować budownictwo ochronne;
2. Bez względu na typ zabudowy rezerwować teren pod budowę awaryjnych ujęć wody, odległość studni od budynków nie może przekraczać 800 m.;
3. Planować przedsięwzięcia zapewniające funkcjonowanie publicznych urządzeń zaopatrzenia w wodę;
4. Uwzględniać alarmowanie ludności (w przypadkach zagrożeń) za pomocą syren alarmowych, słyszalnych do 300 m.;
5. Przy projektowaniu lub modernizacji dróg i ulic, planować pasy ochronne zabezpieczające przed ewentualnym zagruzowaniem, a połączenia z traktami przelotowymi mają zapewnić sprawną ewakuację ludności w okresie zagrożenia.

Kierunki rozwoju komunikacji i infrastruktury technicznej

Ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz.U. nr 14 poz. 60 z późniejszymi zmianami)

Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. prawo górnicze (Dz.U. nr 54 poz. 348)

Rozporządzenie Min.GPiB z dnia 10 grudnia 1994 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. z 1995 nr 10 poz.46)

Rozporządzenie branżowe w sprawie infrastruktury technicznej i odległości w zabudowie i zagospodarowaniu terenu

6.1 Komunikacja

Układ drogowy gminy tworzą wyłącznie drogi lokalne: gminne i powiatowe. Podstawowe znaczenie ma połączenie w relacji: Proszowice (stolica powiatu)- Pałecznicza- Rosiejów (powiązanie z drogą główną nr 769 w relacji Miechów-Skalbmierz).

Drogi gminne są obecnie w złym stanie technicznym i wymagają gruntownej modernizacji lub przebudowy, dlatego przyjmuje się że **na całym obszarze gminy modernizacji wymaga istniejący układ drogowy**. Modernizacja w pierwszej kolejności dotyczy poprawy technicznych parametrów dróg (poszerzenia jezdni i korekty nienormatywnych łuków, poprawa nawierzchni jezdni). Inwestycje drogowe powinny obejmować poza samą jezdnią, także urządzenia ruchu pieszego i rowerowego, zapewniające pieszym i rowerzystom podstawowe warunki bezpieczeństwa i funkcjonalności.

Realizacja zadań obrony cywilnej w zakresie modernizacji dróg i ulic (patrz: pkt. 5.5).

Głównymi kierunkami rozwoju komunikacji, realizowanymi zgodnie z wymogami normatywnymi jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (Rozporządzenie Min. Transportu i Gospod. Morskiej z dn. 2 marca 1999 r. ,Dz.U. nr 43/99 z dn. 14.05.1999 r., poz. 430) są:

- **Modernizowanie układu drogowego na obszarze całej gminy, a w tym w pierwszej kolejności poprawa drożności drogi w relacji: Pałecznicza-Proszowice i Pałecznicza-Rosiejów,**
- **Utwardzenie i ulepszenie odcinka drogi powiatowej nr 1587 relacji Bolów – Czuszów**
- **Budowa ścieżek rowerowych w powiązaniu z modernizowaniem układu komunikacyjnego lokalnego.** Z uwagi na możliwości turystycznego wykorzystania, układ drogowy powinien być wzbogacony zadrzewienia przydrożne.

Infrastruktura techniczna

6.2.1 Gospodarka wodno-ściekowa

Gmina jest w pełni zwodociągowana.

Gospodarka wodna w gminie Pałecznicza jest oparta na wykorzystaniu trzech ujęć wody zlokalizowanych w miejscowościach: Smoniwice, Pałecznicza, Winiary, oraz wykorzystaniu studni na terenach zlewni mleka w miejscowościach: Pałecznicza i Pieczonogi.

Istniejące ujęcia w pełni zabezpieczają zapotrzebowanie gminy na wodę. Gmina jest ponadto dostarczycielem wody do gmin sąsiednich.

Jednakże zagrożeniem dla jakości wód i całej gospodarki wodnej gminy, a także gmin sąsiednich, stanowią **niebezpieczne lokalizacje uciążliwych dla środowiska funkcji, w tym takich jak: mogielnik, ubojnia zwierząt, stacja paliw (patrz: rysunek Ustaleń Studium). W takich przypadkach konieczne są niezwłoczne działania zabezpieczające i zwiększające bezpieczeństwo. Należy dążyć do likwidacji lokalizacji zagrażających zdrowiu i życiu ludzi.**

Realizacja zadań obrony cywilnej w zakresie zaopatrzenia w wodę (patrz: pkt 5.5).

System kanalizacji sanitarnej objęta jest jedynie niewielka część gminy (Gruszów, Zaosin). Odprowadzenie ścieków odbywa się najczęściej do dołów gnilnych, skąd przy istniejących nieszczelnościach, przenikają do gruntu i wód powierzchniowych i podziemnych.

Wymagana jest budowa systemu kanalizacji sanitarnej gminy.

Kierunki kanalizacji sanitarnej i oczyszczania ścieków w gminie Pałecznicza obejmują takie działania jak:

- Budowa dwóch biologicznych oczyszczalni ścieków (Czuszów i Łaszów)
- Budowa 9 kolektorów (łączniej długości 15 500 mb):
 - Kolektor A: Lelowice-Kolonia – istniejąca oczyszczalnia
 - Kolektor B: Pieczonogi-Nadzów- Czuszów (oczyszczalnia)
 - Kolektor C: Kolonia nadzowska – Kolektor B
 - Kolektor D: Sudółek – Kolektor B
 - Kolektor E: Wzdłuż drogi Jeziórka do kolektora
 - Kolektor F: Bidziny – Kolektor z Pamięcic (Kolektor F1), a dalej w Pałecznicy do kolektora G i poprzez Winiary do Łszowa (oczyszczalnia)
 - Kolektor H: Bolów – Łaszów (oczyszczalnia)
- Budowa 5 przepompowni ścieków (Lelowice-Kolonia dwie przepompownie, Nadzów dwie przepompownie, Czuszów)

- Budowa szczelnych zbiorników bezodpływowych (Niezwojowice i Solcza) dla gromadzenia ścieków z ich późniejszym wywozem do oczyszczalni
- Budowa oczyszczalni przydomowych na obszarach nie objętych zasięgiem kanalizacji sanitarnej.

Przy budowie systemu kanalizacyjnego należy uwzględnić odwodnienia zapobiegające niepożądaną infiltracji wód deszczowych do gruntu.

6.2.2 Elektroenergetyka

Gmina Pałecznica jest zaopatrywana w energię elektryczną z Zakładu Energetycznego Okręgu Radomsko-Kieleckiego „ZEORK” S.A. w Skarżysku Kamienna, poprzez Rejonowy Zakład Energetyczny w Miechowie. Przez teren gminy nie przebiegają linie energetyczne 110 KV. Najbliższe GPZ-y znajdują się poza obszarem gminy (Proszowice i Kazimierza Wielka).

Stan sieci elektroenergetycznych w gminie jest dobry i zasadniczo nie wymaga modernizacji.

6.2.3 Ciepłownictwo

Gmina Pałecznica jest zaopatrywana w ciepło z indywidualnych źródeł ciepła i lokalnych kotłowni węglowych, które są zlokalizowane z reguły przy obiektach użyteczności publicznej (szkoły, ośrodek zdrowia, urząd gminy, piekarnia, Spółdzielnia Kółek Rolniczych).

System zaopatrzenia gminy w ciepło wymaga modernizacji.

Kierunki modernizacji systemu zaopatrzenia w ciepło obejmują takie działania jak systematyczna wymiana nieekologicznych źródeł ciepła i zastępowanie tradycyjnych pieców i kotłowni, rozwiązaniami technicznymi opartymi na wykorzystaniu jako źródeł energii: oleju opałowego lub gazu sieciowego.

6.2.4 Gazownictwo

Obecnie gmina nie jest zgazyfikowana. Planowane jest podłączenie gminy do systemu gazowniczego. Źródłem zasilania gminy będzie gazociąg relacji Batowice – Proszowice (Pn 6,4 Mpa ϕ 350/250), poprzez gazociąg wysokiego ciśnienia ϕ 200/110 mm relacji Proszowice – Skalmierz oraz stację redukcyjno-pomiarową zlokalizowaną w miejscowości Pałecznica.

Planowana gazyfikacja gminy w oparciu o sieć średniego ciśnienia rozprowadzaną od projektowanej stacji redukcyjno-pomiarowej w miejscowości Pałecznica.

6.2.5 Telekomunikacja

Obecnie wszystkie sołectwa gminy są stelefonizowane i istnieją rezerwy pozwalające na podłączenie nowych abonentów.

6.2.6 Gospodarka odpadami stałymi

Na tereni gminy Pałecznicza nie ma składowiska odpadów. Odpady stałe są wywożone na najbliższe składowisko znajdujące się w Żębocinie koło Proszowic. Ponadto, istnieje możliwość wykorzystania składowiska zlokalizowanego w gminie Skalbmierz.

Odpady składowane są do kontenerów (16 kontenerów na obszarze gminy), skąd wywożone są na składowisko.

Usprawnień organizacyjnych wymaga gospodarka odpadami, w tym poprzez:

- wyposażenie wszystkich gospodarstw domowych w zbiorniki na odpady,
- selektywną zbiórkę odpadów i segregację odpadów
- likwidację dzikich wysypisk.

Obszary dla których obowiązkowo przewidywane jest sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego

Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. nr 89 poz. 415)

Ustawa z dnia 16 października 1991 r. o ochronie przyrody (Dz.U. nr 114 poz. 429 z późniejszymi zmianami)

Ustawa o ochronie dóbr kultury i muzeach z dnia 15 lutego 1962 r. (Dz.U. nr 10 poz. 48 z późniejszymi zmianami)

Ustawa z dnia 31 stycznia 1980 r. o ochronie i kształtowaniu środowiska (Dz.U. z 1994 r. nr 49 poz. 196 z późniejszymi zmianami)

Podstawowym instrumentem realizacji polityki przestrzennej gminy są miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Niniejsze studium, określa obszary dla których obowiązkowo powinny być sporządzone miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Obowiązek ten wynika z przepisów Ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (Rozdz. 2 Art.6.5, pkt. 7). Na tej podstawie określa się:

Obszary objęte obowiązkiem opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, ze względu na istniejące uwarunkowania:

1. Obszar wsi Pałecznicza
2. Obszar pasa modernizowanej drogi relacji: Proszowice - Pałecznicza-Rosiejów (droga nr 15768).

Instrumenty realizacji polityki przestrzennej gminy

Aby zrealizować założone cele rozwoju i kierunki zagospodarowania przestrzennego, władze gminy wdrożą wieloletnie programy:

- dotyczące polityki przestrzennej gminy,
- wspomagające politykę przestrzenną.

Dla realizacji tych programów posłużą się one dostępnymi instrumentami:

- prawnymi,
- organizacyjnymi,
- finansowymi,
- inwestycyjnymi,
- z zakresu komunikacji społecznej.

8.1. Wieloletnie programy dotyczące polityki przestrzennej gminy

8.1.1. Program ochrony zasobów i walorów przestrzennych gminy

Programem należy objąć realizację projektów oraz inne działania na rzecz:

- ochrony dziedzictwa kulturowego, obiektów zabytkowych i miejsc pamięci,
- ochrony dziedzictwa przyrodniczego i krajobrazu,
- ochrony krajobrazu poprzez wspieranie adaptacji obiektów zamiast budowy nowych oraz lokowania inwestycji w obszarach już zainwestowanych, w nawiązaniu do istniejącej zabudowy,
- wspieranie zalesień obszarowych, śródpolnych, przydrożnych a także zadrzewień-parkowych w obszarach zabudowanych,
- wspieranie inwestycji w rejonach wymagających rehabilitacji lub rekultywacji.

8.1.2. Program gospodarki gruntami

Programem należy objąć realizację projektów oraz inne działania na rzecz:

- komasacji gruntów rolnych, zwiększanie areałów wiodących gospodarstw oraz specjalizacji ich produkcji,
- grupowania własności gminnej terenów w planowanych obszarach prowadzenia działalności inwestycyjnej ze środków publicznych lub w obszarach kreowania centrów i stref funkcjonalnych,
- ochrony przeciwpowodziowej,
- wzrostu wartości nieruchomości prywatnych i pozyskiwania w związku z tym środków, zgodnie z zapisem Ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym (art. 38).

8.1.3. Programy specjalizacji funkcjonalnej ośrodków i obszarów

Programami należy objąć realizację projektów oraz inne działania na rzecz:

- preferencji dla zabudowy w zwartych zespołach na obszarach miejscowości stanowiących centra funkcjonalne,
- rozwoju zabudowy siedliskowej tylko dla gospodarstw rozwojowych lub wysoko specjalistycznych,
- rozwoju zabudowy mieszkaniowej w formach zorganizowanych,
- rozwoju zabudowy na rzecz zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych wspólnoty samorządowej
- rozwoju obszarów zabudowy rekreacyjnej,
- współpracy podmiotów niepublicznych dla wspólnych przedsięwzięć inwestycyjnych lub inwestowania w skoncentrowanej formie przestrzennej.

8.1.4. Programy inwestycji publicznych

Programem należy objąć realizację projektów oraz inne działania na rzecz:

- rozwoju przestrzeni publicznych w głównych centrach rozwoju mieszkalnictwa, usług, rekreacji i przemysłu,
- rozwoju stref przemysłowych,
- rozwoju systemów zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków, z preferencjami systemów grupowych dla obszarów najgęściej zainwestowanych,

- rozwoju systemów zaopatrzenia w nośniki energii,
- rozwoju systemu usuwania nieczystości stałych,
- rozwoju komplementarnego systemu komunikacji z uwzględnieniem preferowanej odrębności układu komunikacji rowerowej i pieszej, rozwój miejsc postojowych i systemu oznakowania.

8.2 Instrumenty realizacji programów wieloletnich

Realizacja powyższych programów wiąże się z zastosowaniem następujących instrumentów:

- prawnych – poprzez tworzenie i odpowiednie zapisy w planach miejscowych zagospodarowania przestrzennego oraz odpowiednie ukierunkowanie rozwiązań dotyczących podatków i opłat lokalnych;
- organizacyjnych – poprzez zapewnienie realizacji programu przez struktury instytucji gminnych, współpracę ponadlokalną z sąsiednimi gminami oraz innymi szczeblami władzy, współpracę z innymi instytucjami zajmującymi się tą problematyką. Elementem działań organizacyjnych jest też bieżące analizowanie (monitoring) skuteczności tej polityki oraz zachodzących przemian przestrzennych. Dla właściwej organizacji realizacji programów konieczne jest też odpowiednie przeszkolenie personelu;
- finansowych – poprzez montaż finansowy środków pochodzących z różnych źródeł, zapewnienie wzajemnej koordynacji pomiędzy programami i projektami oraz poprzez wieloletnie planowanie zadań;
- inwestycyjnych – poprzez skoncentrowane przestrzennie i czasowo bezpośrednio inwestycje publiczne finansowane całkowicie lub częściowo ze środków własnych. Poprzez działania na rzecz umieszczania zadań w planach władz wyższego szczebla oraz poprzez organizowanie współdziałania podmiotów niepublicznych dla realizacji celów i kierunków polityki przestrzennej gminy, w tym zagospodarowania stref i ośrodków wskazanych w niniejszym Studium;
- komunikacji społecznej – poprzez szerokie informowanie mieszkańców o polityce przestrzennej gminy oraz poprzez promocję tej polityki w strukturach władzy różnych szczebli, organizacjach pozarządowych i społecznych, a także w środowisku biznesowym w zasięgu całego regionu. Informowanie powinno dotyczyć walorów gminy, debaty nad jej strategicznymi celami rozwoju, opracowywanych przez władze gminy programów i projektów rozwojowych oraz osiągnięć w ich realizacji.

8.3. Zapobieganie konfliktom przestrzennym w użytkowaniu przestrzeni

Użytkowanie przez człowieka zasobów przestrzeni i korzystanie z środowiska powinno brać pod uwagę zmniejszanie szkód i sanację środowiska. Dlatego istotnym instrumentem zmniejszania i unikania przyszłych konfliktów w użytkowaniu przestrzeni powinna być odpowiednia polityka o następujących kierunkach:

- Przy stanowieniu planów i ustalaniu nowych zamierzeń muszą być brane pod uwagę występujące już obecnie obciążenia środowiskowe;
- Lokalizacja urządzeń infrastruktury technicznej szczególnie konfliktogennej (np. wysypiska), muszą być rozpatrywane jako propozycje rozwiązań wariantowych;
- Dla uzyskania możliwie szerokiej akceptacji społecznej dla sporządzanych planów i zamierzeń inwestycyjnych należy poświęcić specjalną uwagę ustaleniom prawnym dotyczącym współdziałania obywateli.

8.4 Wieloletnie programy wspomagające gospodarkę przestrzenną

Cały obszar gminy powinien być objęty programami wspomagającymi procesy restrukturyzacji wsi i rolnictwa, oraz promocji wielofunkcyjnego i zrównoważonego rozwoju wsi, w tym:

- Racjonalizowanie rolniczej przestrzeni produkcyjnej, rozwój przemysłu przetwórstwa rolnego i rozwój rolnictwa specjalistycznego
- Wspieranie rozwoju gospodarczego w dziedzinach pozarolniczych
- Promocję walorów turystycznych gminy, rozwój agroturystyki i zagospodarowania rekreacyjnego i ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego
- Edukację mieszkańców gminy i doskonalenie zawodowe
- Modernizację infrastruktury technicznej i podnoszenie jakości mieszkania w gminie, w tym współpracy z gminami sąsiednimi przy rozwiązywaniu wspólnych problemów w zakresie infrastruktury technicznej
- Rozwoju komunikacji rowerowej
- Zwiększenia lesistości gminy (głównie dotyczy południowej części gminy), oraz zadrzewień przydrożnych i śródpolnych.

ANEKS: Karty Planów Miejscowych

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:

- Obszar wsi Pałecznicza
- Obszar wzdłuż drogi relacji: Proszowice - Pałecznicza-Rosiejów (droga nr 15768)

Obszar wsi Pałecznicza

-Karta miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego-

Obszar planu:

Teren wsi Pałecznicza

Przedmiot planu:

Przedmiotem opracowania jest ukształtowanie atrakcyjnego i funkcjonalnego, wielofunkcyjnego ośrodka mieszkaniowo-usługowego, z podkreśleniem znaczenia Pałeczniczy jako centrum gminnego

Zalecenia szczegółowe:

Ochrona charakteru układu przestrzennego miejscowości, oraz uwzględnienie jej położenia w centrum obszaru najwyższej ochrony wód podziemnych.

Zakres koordynacji z innymi planami:

Nawiązanie do planu obszaru pasa drogowego w relacji Proszowice-Pałecznicza-Rosiejów.

Skala opracowania:

1:2000 i 1:500

Obszar wzdłuż drogi relacji Proszowice-Pałecznicza-Rosiejów
-Karta miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego-

Obszar planu:

Obszar pasa drogi wraz z przydrożną zabudową

Przedmiot planu:

Modernizacja drogi, poszerzenie pasa drogowego , ukształtowanie poboczy

Zalecenia szczegółowe:

Uwzględnienie funkcji drogi także jako szlaku turystycznego i rowerowego

Zakres koordynacji z innymi planami:

Powiązanie z planem obszaru miejscowości Pałecznicza

Skala opracowania:

1:2000 i 1:500